

MUUTOSTALOUSARVIO II 2025

Kanta-Hämeen hyvinvointialue

Aluehallitus 22.09.2025

Sisällysluettelo

1	JOHDANTO	1
2	Hyvinvointialueen muutettu talousarvio	2
3	Erilliset talouskehykset	3
4	Toimialakohtaiset muutokset	4
4.1	Strategia ja integraatio toimiala	4
4.2	Konserni- ja tukipalveluiden toimiala	7
4.3	Terveystenhuollon toimiala	9
4.4	Perhe-, sosiaali- ja vammaispalveluiden toimiala	12
4.5	Ikäihmisten toimiala.....	15
4.6	Pelastustoimen toimiala	18
5	Rahoitus.....	20

1 JOHDANTO

Aluevaltuusto on kokouksessaan 17.12.2024 § 108 hyväksynyt Kanta-Hämeen hyvinvointialueen talousarvion vuodelle 2025 sekä taloussuunnitelman 2025–2027. Talousarvio vuodelle 2025 on 28 350 000 euroa ylijäämäinen ja hyvinvointialueen tulee kattaa alijäämänsä vuoden 2026 loppuun mennessä. Aluevaltuusto on kokouksessaan 27.5.2025 § 33 hyväksynyt vuoden 2025 ensimmäisen muutostalousarvion, jossa tehtiin käyttösuunnitelmamuutoksia sekä teknisiä määrärahasiirtoja ja varsinaisia määrärahamuutoksia, joilla ei kuitenkaan kokonaisuutena ollut hyvinvointialueen toimintakatetta tai tilikauden tulosta muuttavia vaikutuksia.

Vuoden 2025 toisessa muutostalousarviossa esitetään teknisiä määrärahasiirtoja toimialojen ja tulosalueiden välillä, vuoden 2025 talousarviossa päätetyn palkankorotuksiin varatun kehyksen 20,2 miljoonaa euroa osittaista purkua sekä tasapainottamiskehyksen 375 000 euroa purkua toimialoille. Keskitettyä palkankorotuskehystä puretaan alkuvuoden toteutuneiden sekä arvioitujen korotusten euromääräisten vaikutuksen mukaisesti 12,7 miljoonaa euroa. Näillä muutoksilla ei ole vaikutusta hyvinvointialueen talousarvion vuositulokseen.

Määrärahalisäyksenä esitetään hoitoon pääsyn järjestämiseksi lain edellyttämälle tasolle erikoissairaanhoidossa ortopedian ja silmätautien sekä kuntoutuspalvelujen kuulokeskuksen hoitojonojen purkuun yhteensä 1,4 miljoonan euroa. Hyvinvointialueen valtion rahoitukseen esitetään 0,6 miljoonan euron lisäystä voimassa olevan rahoituspäätöksen mukaisesti sekä korkokulujen 0,9 miljoonan euron vähennystä vastaamaan vuoden 2025 toteutuvia korkokuluja.

Kaikkien edellä esitettyjen muutosten jälkeen hyvinvointialueen ylijäämäksi muodostuu 28,5 miljoonaa euroa eli 0,1 miljoonaa euroa enemmän kuin ensimmäisessä muutostalousarviossa. Talousarviomuutoksessa ei esitetä muutoksia toiminnan tavoitteisiin.

2 Hyvinvointialueen muutettu talousarvio

KANTA-HÄMEEN HYVINVOINTIALUE								
Tuloslaskelma (1000 €)	MTA I 2025	Tekniset siirrot	Palkka- kehyyksen purku	Tasapai- nottamis- kehyyksen purku	Tekniset muutokset yhteensä	Määräraha- muutokset	Muutokset yhteensä	MTA II 2025
Toimintatuotot	129 749	2 377	0	0	2 377	0	2 377	132 126
Myyntituotot	28 474	844	0	0	844	0	844	29 318
Maksutuotot	69 259	0	0	0	0	0	0	69 259
Tuet ja avustukset	16 673	-570	0	0	-570	0	-570	16 103
Muut toimintatuotot	15 342	2 103	0	0	2 103	0	2 103	17 445
Toimintakulut	-886 276	-3 256	0	0	-3 256	-1 393	-4 649	-890 925
Henkilöstökulut	-405 650	1 262	0	0	1 262	0	1 262	-404 387
Palvelujen ostot	-363 041	-9	0	0	-9	-1 293	-1 302	-364 343
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-56 018	-652	0	0	-652	-100	-752	-56 770
Avustukset	-19 042	-650	0	0	-650	0	-650	-19 692
Muut toimintakulut	-42 525	-3 208	0	0	-3 208	0	-3 208	-45 733
Toimintakate	-756 527	-879	0	0	-879	-1 393	-2 272	-758 799
Valtion rahoitus	803 685	0	0	0	0	645	645	804 330
Rahoitustuotot ja -kulut	-9 530	0	0	0	0	900	900	-8 630
Korkotuotot	1 300	0	0	0	0	0	0	1 300
Muut rahoitustuotot	1 290	0	0	0	0	0	0	1 290
Korkokulut	-12 000	0	0	0	0	900	900	-11 100
Muut rahoituskulut	-120	0	0	0	0	0	0	-120
Vuosikate	37 629	-879	0	0	-879	152	-727	36 902
Suunnitelman mukaiset poistot	-9 279	879	0	0	879	0	879	-8 400
Tilikauden tulos (ennen sisäisiä eriä)	28 350	0	0	0	0	152	152	28 502

3 Erilliset talouskehykset

Vuoden 2025 talousarviossa on varattu erilliseen palkankorotuskehykseen 20,2 miljoonaa euroa. Toisessa talousarviomuutoksessa kohdennetaan palkankorotuskehyksestä 12,7 miljoonaa euroa toimialoille alkuvuoden toteutuneiden palkankorotusten sekä arvioitujen korotusten mukaisesti. Tasapainottamiskehyksen toimet kohdennettiin toimialoille pääosin ensimmäisen talousarviomuutoksen yhteydessä ja kehykseen jäänyt osuus 375 000 euroa jaetaan toimialoille tässä muutostalousarviossa. Näillä muutoksilla ei ole vaikutusta hyvinvointialueen talousarvion vuositulokseen.

TASAPAINOTTAMISKEHYS								
Tuloslaskelma (1000 €)	MTA I 2025	Tekniset siirrot	Palkka- kehyksen purku	Tasapai- nottamis- kehyksen purku	Tekniset muutokset yhteensä	Määräraha- muutokset	Muutokset yhteensä	MTA II 2025
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	375	0	0	-375	-375	0	-375	0
Henkilöstökulut	375	0	0	-375	-375	0	-375	0
Toimintakate	375	0	0	-375	-375	0	-375	0

PALKANKOROTUSKEHYS								
Tuloslaskelma (1000 €)	MTA I 2025	Tekniset siirrot	Palkka- kehyksen purku	Tasapai- nottamis- kehyksen purku	Tekniset muutokset yhteensä	Määräraha- muutokset	Muutokset yhteensä	MTA II 2025
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-20 177	0	12 730	0	12 730	0	12 730	-7 447
Henkilöstökulut	-20 177	0	12 730	0	12 730	0	12 730	-7 447
Toimintakate	-20 177	0	12 730	0	12 730	0	12 730	-7 447

4 Toimialakohtaiset muutokset

4.1 Strategia ja integraatio toimiala

Muutostalousarviossa esitetään pääosin toimialan sisäisiä teknisiä talousarviotarkennuksia sekä toimialojen välisiä muutostukirahoituksen käyttämiseen liittyviä kohdentamisia. Muutostalousarvion yhteydessä on myös tarkennettu valtion rahoitusta sekä arvioitu korkokulujen määrää.

Tekniset muutokset

Muutostalousarvion teknisissä siirroissa esitetään talousarvioon kohdistuvia tarkennuksia, joilla ei ole vaikutusta hyvinvointialueen toimintakatteeseen.

Muutostukirahoituksen kohdennusta toimialojen välillä ehdotetaan muutettavaksi siten, että rahoitus voidaan käyttää täysimääräisesti tilikaudella 2025, joka on viimeinen vuosi muutosrahoituksen hyödyntämiselle.

Hyvinvointialueen toimitiloihin liittyvien kustannusten budjetoinnissa on keväällä 2025 havaittu virhe. Toimitiloihin varattu määräraha alittaa todelliset kustannukset 3,4 miljoonalla eurolla. Puutteita on mm. jätevesimaksujen, jätehuoltomaksujen, kiinteistöverojen ja ulkopuolisten vuokrakohteiden vuokrat. Budjetointivirhettä pyritään korjaamaan kiinteistöjärjestelyistä kertyvillä myyntivoitoilla, vuokramenojen pienenemisellä sekä säästötoimenpiteillä muiden kustannuserien osalta. Kustannusylitysriskin arvioidaan olevan muutostalousarvion laatimishetkellä 1–1,5 miljoonaa euroa.

Hankkeiden talousarvioita on täsmennetty ja omavastuuosuus kohdennettu muihin toimintakuluihin, jossa varaus on näihin toimintakuluihin. Tehdyt tekniset muutokset eivät vaikuta toimintakatteeseen.

RRP-2 hankkeen maksatuspäätös vuoden 2024 jälkimmäiseltä puoliskolta ei ole vielä tullut, joten tälle vuodelle siirtyvää summaa ei vielä tällä hetkellä tiedetä. Muutostalousarviossa tarkennetaan avustuksen käyttöä tiliryhmien välillä (palvelujen ostosta siirto henkilöstökuluihin). Vuoden 2025 ensimmäisen puoliskon maksatushakemus on tehty määräajassa elokuun loppuun mennessä. Kokonaiskustannusten osalta ylitysriskiä ei ole havaittavissa. Avustuksen käyttöä seurataan ja tarkennetaan jatkuvasti, jotta koko avustussumma saadaan käytettyä. Avustusta maksetaan takautuvasti hyväksyttäviä kustannuksia vastaan. Talousarvion seuranta vaikeuttaa maksatuspäätösten pitkä hyväksymisprosessi rahoittajan päässä.

Muutostalousarviossa on purettu osa Konserni- ja tukipalvelujen toimialalle kirjatusta palkkakehyksestä, jossa tehdyt muutokset vaikuttivat toimialan toimintakatteeseen 0,4 miljoonalla eurolla. Tasapainottamiskehyksen purkamisesta toimialalle kohdistuu 70 951 euroa. Palkka- ja tasapainottamiskehyksen purkamisen sisällä tehdyillä määrärahamuutoksilla ei ole toimintakatevaikutusta hyvinvointialuetasolla.

Määrärahamuutokset

Määrärahamuutoksissa on huomioitu valtionrahoituksen muutokset Soten rahoitusosuudessa. Korkokulujen arvioidaan olevan 0,9 miljoona euroa pienemmät.

Muutoksen vaikutus toiminnan tavoitteisiin ja tulo- ja menoarvioihin

Teknisillä siirroilla ei ole vaikutusta toimialan toiminnan tavoitteisiin eikä hyvinvointialueen toimintakatteeseen.

Toimialan muutostalousarvio

STRATEGIA JA INTEGRAATIO TOIMIALA								
Tuloslaskelma (1000 €)	MTA I 2025	Tekniset siirrot	Palkka-kehyyksen purku	Tasapainottamis-kehyyksen purku	Tekniset muutokset yhteensä	Määräraha-muutokset	Muutokset yhteensä	MTA II 2025
Toimintatuotot	7 829	1 000	0	0	1 000	0	1 000	8 829
Myyntituotot	0	0	0	0	0	0	0	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	5 489	-1 100	0	0	-1 100	0	-1 100	4 389
Muut toimintatuotot	2 340	2 100	0	0	2 100	0	2 100	4 440
Toimintakulut	-39 138	-3 996	-405	71	-4 330	0	-4 330	-43 468
Henkilöstökulut	-9 303	-736	-405	71	-1 070	0	-1 070	-10 372
Palvelujen ostot	-12 131	-358	0	0	-358	0	-358	-12 490
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7 371	-500	0	0	-500	0	-500	-7 871
Avustukset	-330	0	0	0	0	0	0	-330
Muut toimintakulut	-10 003	-2 402	0	0	-2 402	0	-2 402	-12 405
Toimintakate	-31 310	-2 996	-405	71	-3 330	0	-3 330	-34 639
Valtion rahoitus	785 683	0	0	0	0	607	607	786 289
Rahoitustuotot ja -kulut	-9 530	0	0	0	0	900	900	-8 630
Korkotuotot	1 300	0	0	0	0	0	0	1 300
Muut rahoitustuotot	1 290	0	0	0	0	0	0	1 290
Korkokulut	-12 000	0	0	0	0	900	900	-11 100
Muut rahoituskulut	-120	0	0	0	0	0	0	-120
Vuosikate	744 843	-2 996	-405	71	-3 330	1 507	-1 823	743 020
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 159	0	0	0	0	0	0	-4 159
Tilikauden tulos (ennen sisäisiä eriä)	740 684	-2 996	-405	71	-3 330	1 507	-1 823	738 861

4.2 Konserni- ja tukipalveluiden toimiala

Tekniset muutokset

Muutostalousarvion teknisissä siirroissa esitetään talousarvioon kohdistuvia tarkennuksia, joilla ei ole vaikutusta hyvinvointialueen toimintakatteeseen.

Muutostukirahoituksen käyttöä on kohdistettu Konserni- ja tukipalveluiden toimialalle 1,5 miljoonalla eurolla ja vastaava summa palveluiden ostojen määrärahasta on siirretty Strategia ja integraatio toimialalle. Tällä siirrolla ei ole vaikutusta hyvinvointialueen toimintakatteeseen.

Muutostalousarviossa on purettu osa konserni- ja tukipalvelujen toimialalle kirjatusta palkkakehyksestä, jossa tehdyt muutokset vaikuttivat toimialan toimintakatteeseen 0,8 miljoonalla eurolla. Tasapainottamiskehyksen purkamisesta toimialalle kohdistuu 133 473 euroa. Palkka- ja tasapainottamiskehyksen purkamisen sisällä tehdyillä määrärahamuutoksilla ei ole toimintakatevaikutusta hyvinvointialuetasolla.

Muutoksen vaikutus toiminnan tavoitteisiin ja tulo- ja menoarvioihin

Teknisillä siirroilla ei ole vaikutusta toimialan toiminnan tavoitteisiin eikä hyvinvointialueen toimintakatteeseen.

Toimialan muutostalousarvio

KONSERNI- JA TUKIPALVELUIDEN TOIMIALA								
Tuloslaskelma (1000 €)	MTA I 2025	Tekniset siirrot	Palkka- kehyksen purku	Tasapai- nottamis- kehyksen purku	Tekniset muutokset yhteensä	Määräraha- muutokset	Muutokset yhteensä	MTA II 2025
Toimintatuotot	5 614	1 328	0	0	1 328	0	1 328	6 942
Myyntituotot	1 419	95	0	0	95	0	95	1 514
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	4 120	1 230	0	0	1 230	0	1 230	5 350
Muut toimintatuotot	75	3	0	0	3	0	3	78
Toimintakulut	-77 592	1 590	-799	133	925	0	925	-76 667
Henkilöstökulut	-39 861	822	-799	133	157	0	157	-39 704
Palvelujen ostot	-35 581	768	0	0	768	0	768	-34 813
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-608	0	0	0	0	0	0	-608
Avustukset	-252	0	0	0	0	0	0	-252
Muut toimintakulut	-1 291	0	0	0	0	0	0	-1 291
Toimintakate	-71 978	2 918	-799	133	2 253	0	2 253	-69 726
Valtion rahoitus	0	0	0	0	0	0	0	0
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0	0	0	0	0
Vuosikate	-71 978	2 918	-799	133	2 253	0	2 253	-69 726
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 784	0	0	0	0	0	0	-2 784
Tilikauden tulos (ennen sisäisiä eriä)	-74 762	2 918	-799	133	2 253	0	2 253	-72 510

4.3 Terveysthuollon toimiala

Käyttösuunnitelman toimeenpanonyhteydessä useilta tulosalueilta on tullut viestiä määrärahojen riittämättömyydestä suhteessa suunniteltuun toimintaan. Talousarvion laadinnan yhteydessä suunniteltiin sopeuttamistoimia talousraamiin pääsemiseksi, jotka toteutuvat asteittain talousarviovuoden aikana. Näistä oli kuitenkin talousarvioon laitettu säästöt jo 1.1.2025 alkaen. Taloutta on alkutalvesta kuormittanut erikoissairaanhoidon lainmukaiseen hoitoonpääsyyn liittyvät toimenpiteet Valviran määräyksen mukaista hoitoonpääsyä ei saavutettu 31.3.2025 mennessä, vaikkakin leikkaukseen yli 6 kuukautta odottaneiden määrä saatiinkin puolitettua edelliseen selvitykseen verrattuna. Hoitojonojen purkamiseksi keväällä saatiin tehtyä 600 toimenpidettä enemmän kuin vuonna 2024. Kesällä hoitojonot kääntyivät uudelleen kasvuun ja Valvira harkitsee uhkasakon asettamista. Jonojen purkuun tarvitaan lisää resursseja.

Tekniset muutokset

Toimialalla on seurattu talouden kehitystä talousarvion ja tilinpäätöksen 2024 sekä alkuvuoden 2025 tammi-kesäkuun tuloslaskelman toteutumien suhteen. Näiden perusteella tehtiin seuraavia määrärahojen teknisiä siirtoja:

- Lääkäripalvelujen ostoihin siirrettiin määrärahoja henkilöstökuluista perusterveydenhuollon avopalveluissa sekä mielenterveys- ja päihdepalveluissa.
- Toimialan luottotappiot ovat kirjautuneet alku vuoden ajan vain terveydenhuollon hallintoon, jossa ei ole määrärahoja niitä varten. Muutostalousarviossa siirrettiin tulosalueiden määrärahoja hallintoon.
- Erikoissairaanhoidosta siirrettiin määrärahoja perusterveydenhuollon avopalveluihin kattamaan integroitujen poliklinikoiden henkilöstömenoja (111 000 euroa).
- Perusterveydenhuollon avopalveluista siirrettiin kotisairaalaan määrärahoja kotisairaalaan kattamaan lääkekuluja (50 000 euroa).
- Perusterveydenhuollon sairaalapalveluista siirrettiin vainajakuljetusten määrärahat erikoissairaanhoidon (90 000 euroa).
- Toimialan leasingvuokriin ei ollut määrärahavarausta alkuperäisessä talousarviossa, joten muutostalousarviossa tehtiin teknisiä siirtoja koneiden ja laitteiden vuokrista sekä poistoista, mitkä olivat alittamassa talousarviotaan. Nämä siirrot eivät kuitenkaan kata kaikkia leasingvuokria, vaan lisätarpeeseen tarvitaan määrärahamuutosta.
- Toimialalta siirtyi henkilöstökuluja konserni- ja tukipalveluihin +36 000 euroa.
- Näiden lisäksi tehtiin muita teknisiä siirtoja tulosalueiden sisällä.

Toimialalla tehtyt määrärahamuutokset vaikuttavat toimintakatteeseen -843 000 euroa, joita katetaan poistojen vähentymisellä +879 000 euroa. Tulosvaikutus on +36 000 euroa. Teknisissä siirroissa tehdyillä määrärahamuutoksilla ei ole toimintakatevaikutusta hyvinvointialuetasolla.

Muutostalousarviossa on purettu osa konserni- ja tukipalvelujen toimialalle kirjatusta palkkakehyksestä, jossa tehtyt muutokset vaikuttivat toimialan toimintakatteeseen noin 4,9 miljoonalla eurolla. Tasapainottamiskehyksen purkamisesta toimialalle kohdistuu 42 000 euroa. Palkka- ja tasapainottamiskehyksen purkamisen sisällä tehdyillä määrärahamuutoksilla ei ole toimintakatevaikutusta hyvinvointialuetasolla.

Määrärahamuutokset

Muutostalousarviossa arvioitiin lisämäärärahan tarvetta seuraavasti:

- Erikoissairaanhoidon sairaalapalvelut (-1 093 000 €): hoitotakuu / Ortopedian ja silmätautien palvelusetelikulut ylittyvät
- Kuntoutuspalvelut (-300 000 €): hoitotakuu / kuulokeskuksen asiakaspalvelujen ostot ja apuvälineet ylittyvät

Toimialan lisämäärärahan tarve on muutostalousarviossa yhteensä -1 393 000 euroa.

Määrärahamuutosten lisäksi talousarvion alkuvuoden toteuman perusteella on tunnistettu palvelujen ostoissa määrärahojen ylitysriskiä erityisesti mielenterveys- ja päihdekuntoutujien asumispalveluissa, lääkäripalveluiden ostoissa sekä toimisto- ja muissa palveluissa. Lisäksi riskinä on, että myynti- ja maksutuotot eivät toteudu talousarvion mukaisesti.

Muutoksen vaikutus toiminnan tavoitteisiin sekä tulo- ja menoarvioihin

Terveystalouden toimialan talousarviomuutoksena korotetaan toimintakuluja 7 056 000 eurolla. Poistot vähentyvät 879 000 eurolla. Talousarviomuutokset heikentävät toimintakatetta 7 056 000 euroa. Toimialan määrärahojen muutos on muutostalousarviossa yhteensä -6 177 000 euroa. Toiminnallisiin tavoitteisiin muutoksilla ei ole vaikutusta.

Toimialan muutostalousarvio

TERVEYDENHUOLLON TOIMIALA								
Tuloslaskelma (1000 €)	MTA I 2025	Tekniset siirrot	Palkka- kehyyksen purku	Tasapai- nottamis- kehyyksen purku	Tekniset muutokset yhteensä	Määräraha- muutokset	Muutokset yhteensä	MTA II 2025
Toimintatuotot	51 769	0	0	0	0	0	0	51 769
Myyntituotot	16 158	0	0	0	0	0	0	16 158
Maksutuotot	31 963	0	0	0	0	0	0	31 963
Tuet ja avustukset	2 401	0	0	0	0	0	0	2 401
Muut toimintatuotot	1 247	0	0	0	0	0	0	1 247
Toimintakulut	-353 272	-843	-4 862	42	-5 663	-1 393	-7 056	-360 328
Henkilöstökulut	-173 355	1 134	-4 862	42	-3 686	0	-3 686	-177 041
Palvelujen ostot	-131 378	-1 118	0	0	-1 118	-1 293	-2 411	-133 789
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-43 208	-206	0	0	-206	-100	-306	-43 514
Avustukset	-20	0	0	0	0	0	0	-20
Muut toimintakulut	-5 312	-653	0	0	-653	0	-653	-5 965
Toimintakate	-301 503	-843	-4 862	42	-5 663	-1 393	-7 056	-308 559
Valtion rahoitus	0	0	0	0	0	0	0	0
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0	0	0	0	0
Vuosikate	-301 503	-843	-4 862	42	-5 663	-1 393	-7 056	-308 559
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 574	879	0	0	879	0	879	-695
Tilikauden tulos (ennen sisäisiä eriä)	-303 077	36	-4 862	42	-4 784	-1 393	-6 177	-309 254

4.4 Perhe-, sosiaali- ja vammaispalveluiden toimiala

Perhe-, sosiaali- ja vammaispalveluiden talousarviossa arvioitiin riskeinä ylityksiä palvelujen ostoissa. Alkuvuoden 2025 toteuman perusteella riskit kohdentuvat erityisesti vammaispalveluiden henkilökohtaisen avun ja erityisen tuen, asumisen tuen sekä asumis- ja laitospalveluiden ostoihin. Lisäksi vammaispalveluiden työvoiman vuokraukseen varattu määräraha on ylittynyt. Lastensuojelun ostoja kasvattaa Valtion koulukotien merkittävä (+ 27 %) hintojen korotus 1.8.2025 alkaen.

Talousarvion laadinnan yhteydessä suunniteltiin sopeuttamistoimia talousraamiin pääsemiseksi. Näistä talousarvioon laskettiin säästöt toteutuvaksi 1.1.2025 alkaen, mutta säästöt toteutuvat asteittain talousarviovuoden aikana. Esimerkiksi omaishoidon tukien maksuluokkien muutoksiin perustuvat säästöt toteutuvat täysimääräisinä vasta toukokuusta 2025 alkaen. Myös henkilökohtaisen avun asiakkaiden siirtoon uuden puitesopimuksen mukaisille toimijoille on mennyt puoli vuotta. Samaan aikaan henkilökohtaisen avun asiakasmäärä on kasvanut ja kasvu selittyy uuden voimaan astuneen vammaispalvelulain myötä tulleilla muutoksilla. Lain mukaan vammaisen henkilön asumisen ensisijaisena järjestämistapana on kotiin vietävä palvelu, joka toteutetaan suurelta osin henkilökohtaisen avun palveluna. Uusien sopimusten taloudelliset vaikutukset alkavat näkyä kuluvan vuoden jälkimmäisellä puoliskolla.

Alkuvuoden aikana on onnistuttu vähentämään raskaan ympärivuorokautisen asumispalvelun ostopalvelun käyttöä. Kaksi asiakasta on siirtynyt hyvinvointialueen omaan asumispalveluyksikköön ja yksi asiakas vuorokausihinnaltaan edullisempaan ostopalveluyksikköön. Näiden muutosten taloudellinen vaikutus syyskuun alkuun mennessä on ollut noin 290 000 €. Vaikka raskaan ostopalvelun käyttö on vähentynyt, kokonaisvaikutus ei näy palvelujen määrän laskuna. Vammaispalveluihin on tullut uusia asiakkaita, jotka tarvitsevat ympärivuorokautista asumispalvelua ja osa heistä jopa hyvin raskasta laitospalvelua. Lisäksi ostopalvelun hinnankorotukset kuluvalle vuodelle ylittivät talousarvioon varatun raamin.

Työvoiman vuokrauskustannukset ovat ylittyneet vammaispalveluiden omissa asumisen- ja päivätoiminnan yksiköissä. Tämä johtuu alkuvuonna käydyistä TUTA- neuvotteluista sekä käytettävissä olevan varahenkilöstön vähäisestä määrästä. Tilannetta on pyritty korjaamaan vahvistamalla toimintamallia työvoiman joustavasta käytössä eri yksiköiden välillä. Tämän myötä vuokratyövoiman käyttöä on saatu vähennettyä. Lisäksi asumispalveluissa on yhtenäistetty henkilöstömitoitus, minkä seurauksena on voitu vähentää yhteensä kuusi henkilötyövuotta.

Tekniset muutokset

Toimialalla on seurattu talouden kehitystä talousarvion ja tilinpäätöksen 2024 sekä alkuvuoden 2025 tammi-kesäkuu tuloslaskelman toteumien suhteen. Niiden perusteella on mahdollista vähentää palvelujen ostojen määrärahaa perhekeskuspalveluiden (+0,5M€) sekä sosiaalipalveluiden (+0,1M€) tulosalueilta ja lisätä vammaispalveluiden liikkumisen tuen määrärahaa avustusten tiliryhmään (-0,5M€) sekä muiden toimintakulujen tiliryhmään (0,1M€). Toimialan tulosalueiden välisten määrärahasiirtojen lisäksi tehdään teknisiä korjauksia kunkin tulosalueen sisällä siten, että niillä ei ole toimintakatevaikutusta. Vammaispalveluilta kuitenkin siirretään yhden toimialalta siirtyneen sihteerin palkkamäärärahat konsernipalveluiden toimialalle (0,04 M€), mikä näkyy toimialan toimintakatteen muutoksena.

Muutostalousarviossa on purettu osa konserni- ja tukipalvelujen toimialalle kirjatusta palkkakehyksestä, jossa tehdyt muutokset vaikuttivat toimialan toimintakatteeseen 2,6 miljoonalla eurolla. Tasapainottamiskehyksen purkamisesta toimialalle kohdistuu 77 000 euroa. Palkka- ja tasapainottamiskehyksen purkamisen sisällä tehdyillä määrärahamuutoksilla ei ole toimintakatevaikutusta hyvinvointialuetasolla.

Määrärahamuutokset

Perhe-, sosiaali- ja vammaispalveluiden toimialalle ei esitetä määrärahakorotuksia.

Muutoksen vaikutus toiminnan tavoitteisiin ja tulo- ja menoarvioihin

Perhe-, sosiaali- ja vammaispalveluiden toimialan talousarviomuutoksena korotetaan toimintokuluja yhteensä -2,5 miljoonalla eurolla. Talousarviomuutokset heikentävät toimialan toimintakatetta -2,5 miljoonaa euroa. Muutoksella ei ole toimintakatevaikutusta hyvinvointialuetasolla.

Toiminnallisiin tavoitteisiin muutoksilla ei ole vaikutusta.

Toimialan muutostalousarvio

PERHE-, SOSIAALI- JA VAMMAISPALVELUIDEN TOIMIALA								
Tuloslaskelma (1000 €)	MTA I 2025	Tekniset siirrot	Palkka-kehyyksen purku	Tasapainottamis-kehyyksen purku	Tekniset muutokset yhteensä	Määräraha-muutokset	Muutokset yhteensä	MTA II 2025
Toimintatuotot	16 777	49	0	0	49	0	49	16 826
Myyntituotot	7 330	749	0	0	749	0	749	8 079
Maksutuotot	4 611	0	0	0	0	0	0	4 611
Tuet ja avustukset	1 692	-700	0	0	-700	0	-700	992
Muut toimintatuotot	3 145	0	0	0	0	0	0	3 145
Toimintakulut	-170 285	-7	-2 581	77	-2 511	0	-2 511	-172 796
Henkilöstökulut	-61 756	42	-2 581	77	-2 462	0	-2 462	-64 218
Palvelujen ostot	-90 995	700	0	0	700	0	700	-90 295
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 634	54	0	0	54	0	54	-1 580
Avustukset	-8 934	-650	0	0	-650	0	-650	-9 584
Muut toimintakulut	-6 966	-153	0	0	-153	0	-153	-7 119
Toimintakate	-153 508	42	-2 581	77	-2 462	0	-2 462	-155 970
Valtion rahoitus	0	0	0	0	0	0	0	0
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0	0	0	0	0
Vuosikate	-153 508	42	-2 581	77	-2 462	0	-2 462	-155 970
Suunnitelman mukaiset poistot	-99	0	0	0	0	0	0	-99
Tilikauden tulos (ennen sisäisiä eriä)	-153 607	42	-2 581	77	-2 462	0	-2 462	-156 069

4.5 Ikäihmisten toimiala

Ikäihmisten toimialan talousarviossa arvioitiin riskeiksi samanaikaisten muutosten hallitsemisessa onnistuminen ja varahenkilöstön keskittäminen. Talousarvioraamin 2025 muutoksena ikäihmisten palveluiden toimialueelta siirrettiin 8,04 miljoonaa euroa (150 henkilötyövuotta vastaavat henkilöstökulut) keskitettyyn varahenkilöstöön konsernipalveluiden toimialueelle. Kotihoidon ja asumispalveluiden varahenkilöstön tilikauden 2024 toteuma oli 4,7 miljoonaa euroa. Alkuvuoden 2025 toteuman perusteella henkilöstökulujen ja työvoiman vuokrauksen määrärahojen riittävyys muodostavat merkittävän riskin talousarviossa pysymiseen. Varahenkilöstön saatavuus ei ole vastannut alkuvuonna toiminnan tarpeeseen, mikä on näkynyt budjetoitua suurempana vuokratyövoiman käyttönä. Ikäihmisten toimiala ei ole saanut lähellekään toimialalta siirrettyä summaa vastaavaa määrää keskitetyn varahenkilöstön työpanosta. Vuonna 2024 varahenkilöstöä käytettiin selkeästi enemmän ja pidempiaikaisiin poissaoloihin kuin keskitetty malli on tänä vuonna mahdollistanut. Rekrytointikielto ja kotihoidon alkuvuoden pitkään kestäneet järjestelmähaasteet ovat niin ikään vaikuttaneet alkuvuoden työvoiman vuokrauksen tarpeeseen. Työvoiman vuokrauksen määrärahavaraukseen kohdistuu merkittävä ylitysuhka.

Asumispalvelujen tulosalueen alkuperäinen talousarvio laadittiin muuttuneen mitoituksen (0,65 -> 0,60) pohjalta. Ympäri vuorokautisen palveluasumisen henkilöstömitoituksen muutos ei realisoitunut vielä alkuvuonna täysimääräisenä. Yt-menettelyjen toimeenpano on jatkunut pitkälle kuluvan vuoden puolelle. Asumispalvelujen lyhytaikaispaikkoja on alkuvuonna 2025 ostettu huomattavasti alkuvuoden vaikean influenssakauden aikana sairaaloiden potilasvirtauksen varmistamiseksi. Myös huhtikuussa tapahtuneen Riihimäen osastomuutoksen sujuvuuden varmistamiseksi on jatkettu lyhytaikapaikkojen ostamista, koska uusi arviointi- ja kuntoutusyksikkö on pystynyt aloittamaan toimintansa vajaalla kapasiteetilla henkilöstövajauksen vuoksi. Hämeenlinnan alueella keskitetyn varahenkilöstön saatavuus asumispalveluihin ei ole toteutunut odotetusti.

Kotihoidon tulosalueen henkilöstökulut budjetoitiin resursointityökalun mukaisesti. Varattu resurssikustannus on osoittautunut haasteelliseksi suhteessa tuotettujen palvelutuntien määrään. Resursointityökalussa keskeinen henkilöstömitoitukseen vaikuttava tekijä on välittömän työajan osuus, ja alkuvuoden aikana useassa tiimissä ei ole päästy vielä tavoitetasolle. Kotihoidon käyttösuunnitelmassa huomioitiin niin ikään järjestämistavan muutoksella tavoiteltava henkilöstökulujen 1,2 miljoonan euron säästötavoite. Kotihoidon tulosalueen henkilöstökulujen määrärahavaraus on palkkakehyksen purkamisen jälkeen noin 3,7 miljoonaa euroa pienempi kuin

tilikauden 2024 toteuma, kun varahenkilöstön osuutta ei huomioida. Riihimäen kotihoidon osalta ennakoitiin nopeampaa muutosta järjestämistavan muutoksella omasta tuotannosta ostopalveluihin, mutta säästövaikutuksia ei ole pystytty kuluvana vuonna toteuttamaan. Alkuvuoden järjestelmähaasteiden lisäksi siirtyminen ostopalveluihin on tehty hallitusti ja asiakasturvallisuus huomioiden, mikä on näkynyt ennakoitua hitaampana järjestämistavan muutoksena.

Kotihoidossa vuokratyövoiman vähentäminen, järjestämistavan muutos, välittömän työajan osuuden kasvattaminen ja henkilöstöresurssin suunnittelu resursointityökalun avulla sekä keskitettyyn varahenkilöön siirtyminen ovat kaikki muutoksina niin suuria, että niiden vaikutukset taloudessa ja tuottavuudessa näkyvät asteittain. Lisäksi pitkään kestäneiden alkuvuoden järjestelmämuutosten vuoksi niiden toimeenpano pystyttiin aloittamaan merkittävästi suunniteltua myöhemmin.

Pitkäaikaisen yhteisöllisen asumisen ostopalvelun volyymi kasvoi merkittävästi vuoden 2024 viimeisellä vuosipuoliskolla. Vuoden 2025 budjetin laadinta perustui pääosin 1–6/2024 toteumaan, jolloin budjetoinnissa ei huomioitu volyymin kasvua. Yhteisöllisen asumisen ostopalvelun määrärahavaraukseen kohdistuu merkittävä ylitysuha.

Tekniset muutokset

Muutostalousarviossa toteutettiin tulosalueen sisäisiä kustannuspaikkojen välisiä teknisiä siirtoja, joilla ei ole vaikutusta tulosalueiden tai toimialueen tiliryhmiin tai toimintakatteeseen.

Muutostalousarviossa on purettu osa konserni- ja tukipalvelujen toimialalle kirjatusta palkkakehyksestä, jossa tehdyt muutokset vaikuttivat toimialan toimintakatteeseen noin 3,1 miljoonalla eurolla. Tasapainottamiskehyksen purkamisesta toimialalle kohdistuu 41 000 euroa. Palkka- ja tasapainottamiskehyksen purkamisen sisällä tehdyillä määrärahamuutoksilla ei ole toimintakatevaikutusta hyvinvointialuetasolla.

Määrärahamuutokset

Ikäihmisten palveluiden toimialalle ei esitetä määrärahakorotuksia.

Muutoksen vaikutus toiminnan tavoitteisiin ja tulo- ja menoarvioihin

Ikäihmisten toimialan talousarviomuutoksena korotetaan henkilöstökuluja yhteensä -3,0 miljoonalla eurolla. Talousarviomuutokset heikentävät toimialan toimintakatetta -3,0 miljoonaa euroa. Muutoksella ei ole toimintakatevaikutusta hyvinvointialueetasolla.

Toiminnallisiin tavoitteisiin muutoksilla ei ole vaikutusta.

Toimialan muutostalousarvio

IKÄIHMISTEN TOIMIALA								
Tuloslaskelma (1000 €)	MTA I 2025	Tekniset siirrot	Palkka- kehyyksen purku	Tasapai- nottamis- kehyyksen purku	Tekniset muutokset yhteensä	Määräraha- muutokset	Muutokset yhteensä	MTA II 2025
Toimintatuotot	43 911	0	0	0	0	0	0	43 911
Myyntituotot	3 298	0	0	0	0	0	0	3 298
Maksutuotot	32 169	0	0	0	0	0	0	32 169
Tuet ja avustukset	167	0	0	0	0	0	0	167
Muut toimintatuotot	8 277	0	0	0	0	0	0	8 277
Toimintakulut	-198 217	0	-3 073	41	-3 032	0	-3 032	-201 249
Henkilöstökulut	-82 073	0	-3 073	41	-3 032	0	-3 032	-85 105
Palvelujen ostot	-89 883	0	0	0	0	0	0	-89 883
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 035	0	0	0	0	0	0	-2 035
Avustukset	-8 866	0	0	0	0	0	0	-8 866
Muut toimintakulut	-15 359	0	0	0	0	0	0	-15 359
Toimintakate	-154 306	0	-3 073	41	-3 032	0	-3 032	-157 339
Valtion rahoitus	0	0	0	0	0	0	0	0
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0	0	0	0	0
Vuosikate	-154 306	0	-3 073	41	-3 032	0	-3 032	-157 339
Suunnitelman mukaiset poistot	-179	0	0	0	0	0	0	-179
Tilikauden tulos (ennen sisäisiä eriä)	-154 485	0	-3 073	41	-3 032	0	-3 032	-157 517

4.6 Pelastustoimen toimiala

Pelastustoimen toimialalla määrärahojen ylitysriskiä on erityisesti ensihoidon henkilöstökuluissa. Budjetoinnin pohjana käytetyt mediaanipalkat ovat olleet osittain liian alhaiset eikä Gerbiiliin osoitettua 5 htv:tä ole kokonaisuudessaan huomioitu budjetoinnissa. Muissa toimintakuluissa kiinteistöjen vuokratukustannuksiin kohdistuu niin ikään ylitysriski. Talousarviossa ei oltu varauduttu vuoden 2024 vuokratukustannusten tasaustalaskuihin, jotka kirjautuivat kuluvalle vuodelle.

Tekniset muutokset

Muutostalousarviossa on purettu osa konserni- ja tukipalvelujen toimialalle kirjatusta palkkakehyksestä, jossa tehdyt muutokset vaikuttivat toimialan toimintakatteeseen 1,0 miljoonalla eurolla. Tasapainottamiskehyksen purkamisesta toimialalle kohdistuu 10 000 euroa. Palkka- ja tasapainottamiskehyksen purkamisen sisällä tehdyillä määrärahamuutoksilla ei ole toimintakatevaikutusta hyvinvointialuetasolla.

Määrärahamuutokset

Talousarviomuutoksena pelastustoimen valtion rahoitusta korotetaan 38 000 eurolla.

Muutoksen vaikutus toiminnan tavoitteisiin ja tulo- ja menoarvioihin

Pelastustoimen toimialan talousarviomuutoksena korotetaan henkilöstökuluja yhteensä 1,0 miljoonalla eurolla. Talousarviomuutokset heikentävät toimintakatetta -1,0 miljoonaa euroa. Muutoksilla ei ole toimintakatevaikutusta hyvinvointialuetasolla. Toimintakulujen korotus ja valtion rahoituksen muutos 38 000 euroa heikentävät toimialueen tulosta yhteensä -1,0 miljoonaa euroa. Hyvinvointialueen tulos paranee 38 000 euroa.

Toiminnallisiin tavoitteisiin muutoksilla ei ole vaikutusta.

Toimialan muutostalousarvio

PELASTUSTOIMEN TOIMIALA								
Tuloslaskelma (1000 €)	MTA I 2025	Tekniset siirrot	Palkka- kehyksen purku	Tasapai- nottamis- kehyksen purku	Tekniset muutokset yhteensä	Määräraha- muutokset	Muutokset yhteensä	MTA II 2025
Toimintatuotot	3 850	0	0	0	0	0	0	3 850
Myyntituotot	270	0	0	0	0	0	0	270
Maksutuotot	516	0	0	0	0	0	0	516
Tuet ja avustukset	2 805	0	0	0	0	0	0	2 805
Muut toimintatuotot	259	0	0	0	0	0	0	259
Toimintakulut	-27 970	0	-1 009	10	-999	0	-999	-28 970
Henkilöstökulut	-19 501	0	-1 009	10	-999	0	-999	-20 500
Palvelujen ostot	-3 073	0	0	0	0	0	0	-3 073
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 163	0	0	0	0	0	0	-1 163
Avustukset	-640	0	0	0	0	0	0	-640
Muut toimintakulut	-3 595	0	0	0	0	0	0	-3 595
Toimintakate	-24 120	0	-1 009	10	-999	0	-999	-25 120
Valtion rahoitus	18 003	0	0	0	0	38	38	18 040
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0	0	0	0	0
Vuosikate	-6 118	0	-1 009	10	-999	38	-962	-7 079
Suunnitelman mukaiset poistot	-484	0	0	0	0	0	0	-484
Tilikauden tulos (ennen sisäisiä eriä)	-6 602	0	-1 009	10	-999	38	-962	-7 563

5 Rahoitus

Valtionvarainministeriö ilmoitti muuttuneet tiedot 2025 vuoden valtion rahoitukselle 20.12.2024. Aluekohtainen rahoitus on hieman päivittynyt 22.11.2024 julkaisusta vuoden 2025 rahoituslaskelmasta, joka on ilmoitettu vuoden 2025 talousarvioon. Päivitetyssä laskelmassa on huomioitu valtion vuoden 2025 talousarvion mukaiset hyvinvointialueiden tehtävämuutoksia vastaavat rahoitusmuutokset.

Vuoden 2025 rahoituksen taso kasvoi koko maan tasolla yhteensä 23,4 miljoonaa euroa verrattuna 22.11.2024 julkaistuun vuoden 2025 rahoituslaskelmaan. Kanta-Hämeen hyvinvointialueen valtion rahoituksen määrä muuttui 22.11.2024 ilmoitetusta 803 685 117 eurosta 804 406 370 euroon. Lisäystä 721 254 euroa. Rahoituksen muutos kohdistuu Soten rahoitusosuuteen. Pelan rahoitukseen ei tullut muutoksia.

Vuoden 2025 valtion rahoitusta muutettiin uudelleen 24.6.2025, jolloin valtion rahoitusta hyvinvointialueille vähennettiin 2,4 miljoonaa euroa. Vähennys perustuu 28.3.2025 vahvistettuun terveydenhuoltolain muutokseen (HE 171/2024 vp), jonka mukaan jatkossa hyvinvointialueella ei olisi perusterveydenhuollossa enää velvollisuutta huolehtia siitä, että sen asukas tai terveyskeskuksen potilas saa terveydentilaansa koskevan ajokorttilaissa tarkoitetun todistuksen tai lausunnon. Kanta-Hämeen hyvinvointialueen valtion rahoitusta leikattiin 1.8.2025 alkaen 15 330 euroa kuukaudessa, yhteensä 76 648 euroa. Rahoituksen muutos kohdistuu Sote rahoitusosuuteen. Vuoden 2025 rahoituksen muutos hyvinvointialueelle on yhteensä 644 604 euroa lisäystä alkuperäiseen talousarvioon.

KANTA-HÄMEEN HYVINVOINTIALUE			
V. 2025 rahoituksen maksuerät / kk	TA 2025	TA-muutos	MTA II 2025
01/2025	133 947 519	120 209	134 067 728
02/2025	53 579 008	48 083	53 627 091
03/2025	53 579 008	48 083	53 627 091
04/2025	53 579 008	48 083	53 627 091
05/2025	53 579 008	48 083	53 627 091
06/2025	133 947 519	120 209	134 067 728
07/2025	53 579 008	48 083	53 627 091
08/2025	53 579 008	32 754	53 611 762
09/2025	53 579 008	32 754	53 611 762
10/2025	53 579 008	32 754	53 611 762
11/2025	53 579 008	32 754	53 611 762
12/2025	53 579 008	32 754	53 611 762
V. 2025 rahoitus yhteensä	803 685 117	644 604	804 329 722

Hyvinvointialueen rahoitusasema on kuluneen vuoden aikana ollut hieman ennustettua parempi ja investointihankkeiden rahoitustarpeet ovat toteutuneet suunnitellusti. Hyvinvointialueen talousarviossa ennakoitiin 54 miljoonan euron pitkäaikaisen lainan nostoa tilikaudelle. Lainaa on nostettu 25 miljoonaa euroa 6.3.2025 Euroopan investointipankilta. Vuoden 2024 aikana nostetut lyhytaikaiset lainat, 55 miljoonaa euroa on maksettu pois 2025 tilikauden aikana. Loppuvuodelle on alustavasti suunniteltu yhteensä 60 miljoonan euron lyhytaikaisten lainojen nostot, jolla vähennetään pitkäaikaisten lainojen tarvetta.

Euroalueen inflaatio on hidastunut ja Euroopan keskuspankki (EKP) on laskenut ohjauskorkoja kesäkuusta 2024 alkaen. Euribor-korkojen lasku näkyy myös hyvinvointialueen korkokuluissa. Korkokulujen arvioidaan olevan 0,9 miljoonaa euroa pienemmät kuin talousarviossa.

Hyvinvointialueen maksuvalmius on ollut hyvällä tasolla koko alkuvuoden. Maksuvalmiuden riittävyystavoitteeksi on asetettu 10–14 päivän arvioidut kassamenot sisältäen luottolimiitin. Tämä

tarkoittaa noin 35 miljoonan euron päivittäistä kassavaraa. Tavoite on toteutunut eikä kassa ole kertaakaan elokuun loppuun mennessä käynyt alle 35 miljoonan euron riittävyysrajan.